

KURS 6

Fasit

For lærere. Ikke del fasiten med elevene før øktene er gjennomført.

Økt 1: bildekortene

Seks ekte fotografier fra Wikimedia Commons og seks KI-bilder av oppdiktete motiver, parvis med lignende motiv.

Kort	Motiv	Svar
1	Fiskevær	Laget med KI
2	Moskus	Ekte (Charles J. Sharp, 2023)
3	Elsparkesykkel	Ekte (Peulle, 2022)
4	Nordlys	Laget med KI
5	Fyr	Ekte (Henny Stokseth, 2013)
6	Moskus	Laget med KI
7	Kajakker med seil	Ekte (Peulle, 2017)
8	Fyr	Laget med KI
9	Fiskevær	Ekte (Jörg Hempel, 2008)
10	Elsparkesykler	Laget med KI
11	Nordlys	Ekte (Ximonic, 2012)
12	Kajakker med seil	Laget med KI

KI-bildene er laget med Canva 16. oktober 2026, og viser oppdiktete motiver uten mennesker. Spor elevene kan finne: små, uleselige skilt på husveggene (kort 1), et dyr som ligner mer på en bison enn en moskus (kort 6), en sparkesykkel uten merke og kode (kort 10). Mange bilder har ingen tydelige spor.

«Umulig å avgjøre» er et godt svar. Poenget er ikke å få flest riktige, men å se at øyet ikke holder. I en studie fra Microsoft (2025) svarte deltakerne riktig 62 prosent av gangene, og dårligst på landskap.

Økt 2: casekortene

Kort	Vurdering	Viktigste spor	Hva du gjør
1 Talemelding fra mamma	Trolig falsk	Ukjent nummer, penger, hastverk, «ikke ring»	Ring mamma på nummeret du har lagret
2 Rektor i klassechatten	Kan ikke avgjøre ennå, trolig falsk	Ukjent konto, ingenting i skolens kanaler	Sjekk skolens egne kanaler. Ikke del
3 Skjerm bilde av en nyhet	Trolig falsk	Ingen lenke, ingen medier har saken	Gå til avisens egen side. Ikke del
4 Ny låt fra en artist	Laget med KI, og merket	Står i beskrivelsen	Greit så lenge merkingen følger med
5 Elg i skolegården	Trolig ekte	Offisiell konto, lokalavis med fotograf og dato	Ingen grunn til å tvile
6 Videosamtale fra sjefen	Trolig falsk	Ukjent konto, stort beløp, hemmelighold	Legg på, ring sjefen på et kjent nummer
7 Bestevennen trenger en kode	Falsk	Ny konto, ber om innloggingskode	Aldri del koder
8 Politiker før valget	Kan ikke avgjøre ennå, trolig falsk	Ny konto, partiet avviser, ingen redaksjoner	Ikke del. Vent på redaksjonene

Mønsteret i svindelkortene: hastverk, penger eller koder, hemmelighold og en ny kanal. Godta andre vurderinger når elevene begrunner med spor.

Økt 3: bildetekstkortene

Alle bildene er ekte. Det er bildeteksten som sjekkes.

Kort	Etikett	Begrunnelse
A Flom	Støttet	Kildekortet sier det samme: flom i Drammen, februar 2020
B Fjordis	Motsagt	Bildet er tatt 6. februar 2021, ikke i mai
C Folkemengde	Villedende	Mange mennesker ved elva, men på en sankthansfeiring i 2017. Teksten gir inntrykk av en protest
D Ny asfalt	Delvis støttet	Sted og tid stemmer. At arbeidet tok to år, står ikke i kilden
E Svaner	Umulig å avgjøre	Hva svanene føler, kan ikke sjekkes
F Sparkesykkel	Ikke støttet	Kilden sier ingenting om et forbud

Godta «motsagt» på C og «ikke støttet» på D når gruppen begrunner det.